

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN BOŞ ZAMAN PROFİLLERİ VE RAKET SPORLARINA GÖSTERDİKLERİ İLGI DÜZEYLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Engin ZENGİN
Rekreasyon Uzmanı

Kürşad SERTBAŞ
Kocaeli Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Hakan KOLAYIŞ
Sakarya Üniversitesi
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

ÖZET

Bu çalışmanın amacı Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin boş zaman değerlendirme tarzları hakkında fikir sahibi olmak ve boş zamanlarında racket sporları ile ne şekilde ilgilendiklerini ortaya çıkarmaktadır. Üniversitesinin gerekli koşullar konusunda kolaylıklar tanınması halinde öğrencilerin racket sporlarına ilgi düzeylerinde ne tür değişikliklerin yaşanacağı hakkında bulgular ortaya koyarak kampus rekreasyonu organizasyonu için üniversiteye yardımcı olmak gayesi de taşınmaktadır.

Araştırmanın evrenini Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda Rekreasyon, Spor Yöneticiliği, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ve Antrenörlük Eğitimi programlarında okumakta olan 1678 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın örnekleme ise tesadüfi örnekleme metodu ile belirlenen 225 öğrencidir. Araştırma veri toplama tekniği olarak örneklem grubuna anket uygulanmış ve elde edilen veriler SPSS 11.0 istatistik programı kullanılarak analizler yapılmıştır.

Bulgulara bakıldığında örneklem grubunun % 46,7'sinin erkek % 53,3'ünün ise bayan olduğu görülmektedir. Günlük boş zamanların oranı en çok % 44,4 ile 3-4 saatken örneklem grubunu oluşturan öğrenci grubunun haftalık ders saatleri ise en çok % 53,8 ile 18-25 saattir. Öğrencilerin % 67,1'i boş zamanlarını istedikleri gibi değerlendirememektedirler ve % 64,4 oranındaki bir öğrenci grubunun ise üniversitede boş zamanları değerlendirmeye yardımcı imkânların olmadığını düşündükleri görülmüştür. Öğrenciler racket sporları arasında en çok tenis ile izleyici olarak ilgilendikleri dikkat çekerken üniversite gerekli koşulları sağlaması halinde ilgi düzeylerinin aktif katılımcı olma yönünde olduğuna dair değişiklikler göze çarpmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Boş Zaman, Kampus Rekreasyonu, Raket Sporları

STUDYING THE FREE TIME PROFILES AND THE INTEREST SHOWN IN RACKET SPORTS OF THE STUDENTS OF PHYSICAL TRAINING AND SPORTS COLLEGE OF THE UNIVERSITY OF KOCAELİ

The aim of this study is to gain an opinion on leisure-time activities of the students of Physical Training and Sports College of the University of Kocaeli and to reveal, how they show interest to racket sports in their free times. It also has the aim to help the university for the organization of the campus recreation, by bringing up, what types of changes may occur, if the university provides conveniences in forming necessary conditions.

The environment of the study consists of 1678 students, studying on programs of Recreation, Sports Management, Physical Training and Sports Teaching of the University of Kocaeli.

Sampling of the study were 225 students, chosen by random sampling method. As data acquisition method, a questionnaire was applied to the sampling group and analysis were made using the SPSS 11.0 statistics program.

Taking the findings into consideration, 46,7 % of the sampling group were consisting of male and 53,3 % were female students. The weekly course hours of the sampling group were 18-25 hours with 53,8 % and daily free time 3-4 hours with 44,4% at the most. 67,1 of the students can not spend their leisure time, as they like and a student group of 64,4 % think that there is no facilities for leisure-time activities within the university. As the students show the most interest to tennis between racket sports only in viewer terms, it is conspicuous that changes in terms of participation would occur, if the university should provide the necessary provisions.

Key words: Leisure-time, campus recreation, racket sports

GİRİŞ

“Boş zaman birçok kültürel ve kamu hizmeti kapsamı içindeki hobiler ve meşguliyetler dizisine katılım suretiyle benlik geliştirmek için serbestçe kullanım hakkı ve fırsatlarını ifade etmektedir. Boş zaman aynı zamanda içinde bulunulan ruh hali, yaratıcılık ve ruhsal değerlerin bir kaynağı olarak ta kabul edilebilir. Boş zaman dar anlamda ise iş ile ilgili sorumluluklardan veya diğer emirli görevlerde serbest olunan, mecbur olunmayan zamandır.” (Bakır, 1993)

İnsanlar çeşitli zamanlarda ve farklı büyüklükte ortaya çıkan boş zamanlarında, bulunduğu ortamdan uzaklaşarak, dinlenmek, hava değişimi, gezme-görme, sağlık, beraber olma, heyecan duyma, farklı yaşantılar elde etme gibi pek çok amaçla, ev dışında veya ev içinde, açık veya kapalı alanlarda ya da aktif-pasif şekillerde, kent içinde veya kırsal alanlarda etkinliklere katılmaktadırlar. Rekreasyon, insanların boş zamanlarında yaptıkları bu etkinlikleri ifade eden bir kavramdır ve insanların tamamıyla boş zamanlarında katıldıkları faaliyetlerle ilgilidir. Boş zamanın günlük, hafta sonları, yıllık izinler ve daha uzun tatiller ile emeklilik gibi dönemlerinde birçok alanda yapılan ve çok çeşitliliği olan aktiviteler söz konusudur (Karaküçük, 1995)

Rekreasyon günümüz toplumlarında gün geçtikçe önemi artan bir kavram haline gelirken kavramın içerdiği geniş çalışma alanları kendi içerisinde çeşitli alanlara ayrılmasına ve ayrı uzmanlık alanlarının doğmasına yol açmıştır. Araştırmamızın içine girdiği alan ise kampus rekreasyonu olarak adlandırılmaktadır. Kampus rekreasyonu Amerika, Kanada ve İngiltere gibi ülkelerde oturmuş bir sistemi olan ve programlı bir şekilde yürütülen bir organizasyon olarak dikkat çekerken ülkemizde başarılı örneklerinin karşılığını bulamamış bir yapıda olduğu gözlenmektedir. Bu konuda öne çıkan ülkelerin kampus rekreasyonu programları incelendiğinde futbol, voleybol, basketbol, raket sporları gibi sportif rekreatif faaliyetlerin temel unsur oldukları görülmektedir. Ayrıca bu kavramın gelişmiş ve benimsenmiş olduğu ülkelerde boş zaman eğitiminin genel eğitimin bir unsuru olarak ta görüldüğü dikkat çekmektedir. Means'e göre üniversitede boş zaman eğitimine önem verilmesinin üç temel sebebi vardır.

1-Üniversitelerden yarının liderleri ve mimarları yetişecektir.

2-Boş zamana sahip insan sayısı şartlar gereği gittikçe artmaktadır.

3-Boş zamanın olumlu veya olumsuz kullanılması toplumlara ciddi sonuçlar doğurmaktadır. (Means,1973)

Ülkemizdeki bu kampus rekreasyonu yapısı içerisinde sahip olunan tesisler ve bunların kullanımındaki yaşadıkları kolaylıklar açısından Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında okuyan öğrencileri diğer bölümlere nazaran daha şanslı olarak değerlendirebiliriz. Çünkü rekreasyon programları, öğrencilerin okulun tesislerini ve bireysel kaynaklarını olabildiğince çok kullanmasını gerektirir. (Carlson, 1972)

Gelişmiş kampus rekreasyonu programlarında raket sporlarının oldukça popüler bir yere sahip olduğu görülmektedir. Raket sporları dediğimizde ülkemizde tenis, badminton ve masa tenisi ön plana çıkmaktadır. Bu üç branşa son zamanlarda henüz federe olmayan squash ta eklenmiştir.

Kraus'un kampus rekreasyonu programları için geliştirdiği “Belirlenen İstekler Yaklaşımı”na göre öğrencilerle ilgili bilgiler toplanır ve programın gelişimi için bu bilgiler kullanılır. Çeşitli araştırma formları doldurulur ve bu sayede öğrencilerin ilgi ve gereksinimleri belirlenebilir. Böylece insanların ilgi ve istekleri kendilerine başarıyla ulaştırılabilir. (Kraus ve Curtis, 1982)

Bu bağlamda Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin boş zaman profillerini belirlemek ve gelişmiş örneklerinde kampus rekreasyonu programlarının değişmez unsurlardan olan raket sporlarına ilgi düzeylerini ortaya çıkarmak

amacıyla bir araştırma yapılmıştır. Bu çalışmada ortaya konulacak bulgular ışığında hazırlanabilecek olası kampus rekreasyonu programlarına raket sporları açısından katkıda bulunulmaya çalışılacaktır.

YÖNTEM

Araştırma evrenini Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenimini sürdüren 1678 öğrenci oluşturmaktadır. Evrenin nicel boyutları Kocaeli Üniversitesinin internet sitesinden temin edilmiştir. Araştırmanın örneklem grubunu ise tesadüfî örneklem yöntemi ile anket uygulanan 225 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın amacına ulaşmak üzere öğrencilere 12 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır.

Ankette öğrencilerin kişisel bilgileri, haftalık ders saatleri, boş zamanları, boş zamanlarını istedikleri ölçüde değerlendirebilme durumları, değerlendirememeye nedenleri, en sık yaptıkları boş zaman faaliyetleri, raket sporlarına ilgi düzeyleri, üniversitenin boş zaman değerlendirmeye yardımcı imkânlarının olma durumu ve üniversite gerekli koşulları sağladığı takdirde raket sporlarına gösterecekleri ilgi düzeyleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Uygulanan anket aracılığıyla toplanan veriler SPSS 11.0 istatistik programı kullanılarak değerlendirilmiş ve tablolar halinde sunulmuştur.

BULGULAR

Tablo – 1: Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

	f	%
Bayan	120	53,3
Erkek	105	46,7
Toplam	225	100,0

Tablo -1 incelendiğinde örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin %53,3'ünün bayan % 46,7'sinin ise erkek olduğu görülmektedir.

Tablo – 2. Öğrencilerin Yaşlara Göre Dağılımları

YAŞ	CİNSİYET		Toplam	
	Bayan	Erkek		
18–20	f	55	27	82
	%	45,8%	26,0%	36,6%
21–23	f	48	53	101
	%	40,0%	51,0%	45,1%
24–26	f	12	20	32
	%	10,0%	19,2%	14,3%
27 yaş ve üstü	f	5	4	9
	%	4,2%	3,8%	4,0%
Toplam	f	120	104	224
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Ankete katılan öğrencilerin en çok 21–23 yaş aralığında olduğu görülmektedir. (Tablo – 2) Bu yaş grubunu % 36,6 ile 18–20 yaş arası izlemektedir. Kız öğrencilerin bulgularına bakıldığında % 45,8 ile en çok 18–20 yaş grubu arasında yer aldıkları erkek öğrencilerin ise % 51,0 ile 21–23 arasında en çok değere sahip oldukları görülmektedir.

Tablo – 3: Öğrencilerin Eğitim Gördükleri Bölümlere Göre Dağılımları

BÖLÜMLER	CİNSİYET		Toplam	
	Bayan	Erkek		
Rekreasyon	f	36	30	66
	%	30,0%	28,6%	29,3%
Spor Yöneticiliği	f	29	24	53
	%	24,2%	22,9%	23,6%
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	f	19	44	63
	%	15,8%	41,9%	28,0%
Antrenörlük	f	36	7	43
	%	30,0%	6,7%	19,1%
Toplam	f	120	105	225
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Örneklem grubunun % 29,3'ünü Rekreasyon Eğitimi öğrencileri, % 28,0'ını Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, % 23,6'sını Spor Yöneticiliği öğrencileri oluştururken Antrenörlük Eğitimi öğrencilerinin % 19,1'lik bir değer aldıkları görülmektedir. (Tablo – 3)

Tablo – 4 : Öğrencilerin Sınıflarına Göre Dağılımları

SINIF	CİNSİYET		Toplam	
	Bayan	Erkek		
1. Sınıf	f	24	4	28
	%	20,2%	3,8%	12,6%
2. Sınıf	f	55	59	114
	%	46,2%	56,7%	51,1%
3. Sınıf	f	18	19	37
	%	15,1%	18,3%	16,6%
4. Sınıf	f	22	22	44
	%	18,5%	21,2%	19,7%
Toplam	f	119	104	223
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo – 4 incelendiğinde örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin % 51,1'i 2. sınıfta okumaktadır. Kız ve erkek öğrencilerin verilerine bakıldığında da aynı sonuç alınmakta ve ilk sırayı 2. sınıfta okuyan öğrenciler almaktadır.

Tablo – 5: Öğrencilerin Haftalık Ders Saatlerine Göre Dağılımları

HAFTALIK DERS SAATLERİ	CİNSİYET		Toplam	
	Bayan	Erkek		
0–10 saat	f	10	4	14
	%	9,2%	4,0%	6,7%
11–17 saat	f	20	10	41
	%	18,3%	21,2%	19,7%
18–25 saat	f	59	53	112
	%	54,1%	53,5%	53,8%
26–35 saat	f	20	21	41
	%	18,3%	21,2%	19,7%
Toplam	f	109	99	208
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Öğrencilerin haftalık ders saatlerine ilişkin veriler değerlendirildiğinde en çok oranı % 53,8 ile haftada 18–25 saatleri arasında derse girenlerin aldığı görülmektedir

Tablo – 6: Öğrencilerin Günlük Boş Zamanlarına Göre Dağılımları

GÜNLÜK BOŞ ZAMAN		CİNSİYET		Toplam
		Bayan	Erkek	
Boş zamanı yok	f	12	5	17
	%	10,0%	4,9%	7,6%
1–2 saat	f	28	15	43
	%	23,3%	14,6%	19,3%
3–4 saat	f	56	43	99
	%	46,7%	41,7%	44,4%
5–7 saat	f	19	23	42
	%	15,8%	22,3%	18,8%
8 saat ve daha fazla	f	5	17	22
	%	4,2%	16,5%	9,9%
Toplam	f	120	103	223
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Günlük ortalama boş zamanları belirten tablo incelendiğinde öğrencilerin % 44,4'nün 3-4 saat boş zamanı olduğu görülmektedir. (Tablo – 6)

Tablo – 7: Öğrencilerin Rekreasyon Faaliyetlerine İstedikleri Ölçüde Katılabilme Durumuna Göre Dağılımları

		CİNSİYET		Total
		Bayan	Erkek	
Evet	f	38	36	74
	%	31,7%	34,3%	32,9%
Hayır	f	82	69	151
	%	68,3%	65,7%	67,1%
Total	f	120	105	225
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo -7 incelendiğinde öğrencilerin % 67,1'inin rekreasyon faaliyetlerine istedikleri ölçüde katılamadıkları görülmektedir. Bu durum bayan öğrencilerde % 68,3 olarak bulunurken erkek öğrencilerin % 65,7'si rekreasyon faaliyetlerine istedikleri ölçüde katılamamaktadırlar

Tablo – 8: Öğrencilerin Rekreasyon Faaliyetlerine İstedikleri Ölçüde Katılamama Nedenlerine Göre Dağılımları

		CİNSİYET		Toplam
		Bayan	Erkek	
Yönlendiren kimse yok	f	17	16	33
	%	16,0%	14,4%	15,2%
Ekonomik gücü yok	f	15	20	35
	%	14,2%	18,0%	16,1%
Çevre rek. faaliyetlerine katılmaya uygun değil	f	22	15	37
	%	20,8%	13,5%	17,1%
Ailesi izin vermiyor	f	1		1
	%	,9%		,5%
Bulunduğu çevrede tesis, araç-gereç yok	f	23	27	50
	%	21,7%	24,3%	23,0%
Eşlik edecek arkadaşı yok	f	16	19	35
	%	15,1%	17,1%	16,1%
Böyle bir alışkanlığı yok	f	3	8	11
	%	2,8%	7,2%	5,1%
Diğer	f	9	6	15
	%	8,5%	5,4%	6,9%
Toplam	f	106	111	217
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo – 7’de görüldüğü üzere rekreasyon faaliyetlerine istediği ölçüde katılmadığını belirten öğrencilerin rekreasyon faaliyetlerine istedikleri ölçüde katılmama nedenleri sorulmuş ve sonuçlar Tablo – 8’e yansıtılmıştır. Öğrencilerden birden çok şık işaretlenmeleri istenmiştir. Elde edilen veriler dikkate alındığında en çok oranı bulunulan çevrede tesis – araç gereç olmaması seçeneğinin aldığı görülmektedir. (% 23,0) Bu seçeneği yakın oranlarla çevre rekreasyon faaliyetlerine uygun değil (%17,1), ekonomik gücüm yok (% 16,1), eşlik edecek arkadaşım yok (% 16,1) ve yönlendiren kimse yok (% 15,2) seçenekleri izlemektedir.

Tablo – 9: Öğrencilerin En Sık Yaptıkları Rekreasyon Faaliyetlerine Göre Dağılımları

	CINSİYET		Toplam	
	Bayan	Erkek		
Kitap okumak	f	48	41	89
	%	18,2%	13,7%	15,8%
Resim yapmak	f	4	2	6
	%	1,5%	,7%	1,1%
Bilgisayar ve internet	f	33	41	74
	%	12,5%	13,7%	13,1%
Müzik dinleme	f	46	51	97
	%	17,4%	17,1%	17,2%
Müzik aleti çalma	f	7	4	11
	%	2,7%	1,3%	2,0%
Sinema, konsere, tiyatroya vs. gitme	f	13	7	20
	%	4,9%	2,3%	3,6%
Ev işleri ile uğraşma	f	7	5	12
	%	2,7%	1,7%	2,1%
Televizyon izleme	f	13	21	34
	%	4,9%	7,0%	6,0%
Radyo dinleme	f	3	5	8
	%	1,1%	1,7%	1,4%
Evde VCD ya da DVD'den film vs. izleme	f	8	21	29
	%	3,0%	7,0%	5,2%
Spor yapma	f	30	39	69
	%	11,4%	13,0%	12,3%
Spor müsabakalarını izlemeye gitme	f	10	10	20
	%	3,8%	3,3%	3,6%
Dinlenme	f	9	13	22
	%	3,4%	4,3%	3,9%
Arkadaşları ile dışarı çıkıp dolaşma	f	4	4	8
	%	1,5%	1,3%	1,4%
Cafe, bar vb. yerlere gitme	f	2	8	10
	%	,8%	2,7%	1,8%
Arkadaşları ile çeşitli faaliyetlerde bulunma	f	16	19	35
	%	6,1%	6,4%	6,2%
Açık hava, kır, piknik gezilerine katılma	f	4	3	7
	%	1,5%	1,0%	1,2%
Diğer	f	7	5	12
	%	2,7%	1,7%	2,3%
Toplam	f	264	299	563
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Öğrencilerden boş zamanlarında en sık yaptıkları rekreasyon faaliyetlerini belirtmeleri istenmiş ve birden çok seçeneği önem sırasına göre işaretlemeleri istenmiştir. Önem sırasına göre işaretledikleri ilk 3 seçenek dikkate alınarak sonuçlar Tablo – 9’da verilmiştir.. Tablo – 9’da öğrencilerin en sık yaptıkları rekreasyon faaliyetleri incelendiğinde ilk üç sırayı % 17,2

ile müzik dinleme, % 15,8 ile kitap okuma ve % 13,1 ile bilgisayar ve internetin aldığı görülmektedir. Spor yapma ise % 12,3 ile dördüncü sırada yer almaktadır. Bayan öğrencilerin en çok % 18,2 ile kitap okudukları dikkat çekerken erkek öğrencilerde ilk sırayı % 17,1 ile müzik dinleme almaktadır. Öğrencilerin daha çok pasif rekreatif faaliyetleri tercih ettikleri ön plana çıkmaktadır.

Tablo – 10: Öğrencilerin “Tenis”e Gösterdikleri İlgili Düzeylerine Göre Dağılımları

TENİS		CİNSİYET		Toplam
		Bayan	Erkek	
Aktif katılımcı	f	10	16	26
	%	8,3%	15,2%	11,6%
İzleyici	f	43	23	66
	%	35,8%	21,9%	29,3%
Hem katılımcı hem izleyici	f	42	19	61
	%	35,0%	18,1%	27,1%
İlgilenmeyen	f	25	47	72
	%	20,8%	44,8%	32,0%
Toplam	f	120	105	225
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Öğrencilerin tenise olan ilgi düzeyleri Tablo -10’da belirtilmiştir. İlgilenmeyenlerin oranı % 32,0 ile en yüksek oran olarak görülmektedir. Yalnız % 68,0’lık bir öğrenci grubu tenis ile aktif katılımcı, izleyici ya da hem katılımcı hem izleyici olarak ilgilenmektedir. İlgili olanlar arasında en çok oranı % 29,3 ile yalnızca izleyici olduğunu belirtenler almaktadır. Bayan öğrencilerde en yüksek oran % 35,8 ile izleyici olanlara aitken erkek öğrencilerde ilgilenmediği belirtenlerin oranı en yüksek durumda bulunmaktadır. (% 44,8)

Tablo – 11: Öğrencilerin “Masa Tenisi”ne Gösterdikleri İlgili Düzeylerine Göre Dağılımları

MASA TENİSİ		CİNSİYET		Toplam
		Bayan	Erkek	
Aktif katılımcı	f	8	19	27
	%	6,7%	18,1%	12,0%
İzleyici	f	24	10	34
	%	20,0%	9,5%	15,1%
Hem katılımcı hem izleyici	f	22	28	50
	%	18,3%	26,7%	22,2%
İlgilenmeyen	f	66	48	114
	%	55,0%	45,7%	50,7%
Toplam	f	120	105	225
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo – 11’de örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin masa tenisine gösterdikleri ilgi düzeyleri görülmektedir. İlgilenmediğini belirtenlerin oranı % 50,7 ile ilk sırayı almaktadır. Bayan öğrencilerde erkek öğrencilere nispeten izleyici oranınının daha çok olması dikkat çekerken erkek öğrencilerde ise aktif katılımcı olduğunu belirtenlerin oranı bayan öğrencilere nispeten daha fazla bulunmuştur.

Tablo – 12: Öğrencilerin “Badminton” a Gösterdikleri İlgî Düzeylerine Göre Dağılımları

BADMİNTON		CİNSİYET		Toplam
		Bayan	Erkek	
Aktif katılımcı	f	5	9	14
	%	4,2%	8,6%	6,2%
İzleyici	f	21	10	31
	%	17,5%	9,5%	13,8%
Hem katılımcı hem izleyici	f	19	6	25
	%	15,8%	5,7%	11,1%
İlgilenmeyen	f	75	80	155
	%	62,5%	76,2%	68,9%
Toplam	f	120	105	225
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Öğrencilerin badminton a gösterdikleri ilgi düzeyi de tenis ve masa tenisi ile paralellik taşımakta ve ilk sırayı yine ilgilenmeyenlerin aldığı görülmektedir. (% 68,9)

Tablo – 13: Öğrencilerin “Üniversitede Boş Zamanların Değerlendirilmesine Yardımcı İmkânlar Var mı?” Sorusuna Verdikleri Yanıtlara Göre Dağılımları

		CİNSİYET		Toplam
		Bayan	Erkek	
Evet	f	35	26	61
	%	30,2%	25,2%	27,9%
Hayır	f	73	68	141
	%	62,9%	66,0%	64,4%
Haberim yok	f	8	9	17
	%	6,9%	8,7%	7,8%
Toplam	f	116	103	219
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo – 13 incelendiğinde % 64,4’ünün üniversitede boş zamanların değerlendirilmesine yardımcı imkânların olmadığını belirttikleri görülmektedir.

Tablo – 14: Öğrencilerin Üniversitenin Gerekli Koşulları Sağlaması Durumunda “Tenis” e Gösterecekleri İlgî Düzeylerine Göre Dağılımları

TENİS		CİNSİYET		Toplam
		Bayan	Erkek	
Aktif katılımcı	f	65	39	104
	%	54,2%	37,1%	46,2%
İzleyici	f	6	6	12
	%	5,0%	5,7%	5,3%
Hem katılımcı hem izleyici	f	40	34	74
	%	33,3%	32,4%	32,9%
İlgilenmeyen	f	9	26	35
	%	7,5%	24,8%	15,6%
Toplam	f	120	105	225
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Öğrencilerin % 46,2’ si üniversitenin gerekli koşulları sağlaması durumunda tenise aktif katılımcı olarak ilgi göstereceklerini belirttikleri görülmektedir. (Tablo – 14) % 32,9’ luk bir oran da hem katılımcı hem de izleyici olarak ilgi duyabileceğini dile getirmektedir. Bayan öğrencilerin 54,2’sinin aktif katılımcı olarak ilgilenebileceklerini söylemeleri göze çarpmaktadır.

Tablo – 15: Öğrencilerin Üniversitenin Gerekli Koşulları Sağlaması Durumunda “Masa Tenisi”ne Gösterecekleri İlgi Düzeylerine Göre Dağılımları

MASA TENİSİ		CİNSİYET		Toplam
		Bayan	Erkek	
Aktif katılımcı	f	27	33	60
	%	22,5%	31,4%	26,7%
İzleyici	f	19	6	25
	%	15,8%	5,7%	11,1%
Hem katılımcı hem izleyici	f	26	30	56
	%	21,7%	28,6%	24,9%
İlgilenmeyen	f	48	36	84
	%	40,0%	34,3%	37,3%
Toplam	f	120	105	225
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo – 15’e göre üniversite gerekli koşulları sağladığında öğrencilerin % 37,3’ü masa tenisi ile ilgilenmeyeceğini belirtmektedir. Aktif katılımcı olmak isteyenlerin oranı % 26,7 ve hem katılımcı hem de izleyici olarak ilgilenirim diyenlerin oranı % 24,9’dur.

Tablo – 16: Öğrencilerin Üniversitenin Gerekli Koşulları Sağlaması Durumunda “Badminton”’a Gösterecekleri İlgi Düzeylerine Göre Dağılımları

BADMİNTON		CİNSİYET		Toplam
		Bayan	Erkek	
Aktif katılımcı	f	25	17	42
	%	20,8%	16,2%	18,7%
İzleyici	f	16	6	22
	%	13,3%	5,7%	9,8%
Hem katılımcı hem izleyici	f	24	14	38
	%	20,0%	13,3%	16,9%
İlgilenmeyen	f	55	68	123
	%	45,8%	64,8%	54,7%
Toplam	f	120	105	225
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Öğrencilerin % 54,7’sinin badminton ile ilgilenmeyeceği görülmektedir. Aktif katılımcı olmak isteyenler % 18,7 oranında görülürken hem katılımcı hem de izleyici olarak ilgilenilebilir diyen öğrencilerin oranı % 16,9 olarak tespit edilmiştir..

TARTIŞMA VE SONUÇ

Örneklem grubuna ait veriler incelendiğinde öğrencilerin % 53,3’ünün bayan % 46,7’sinin ise erkek olduğu görülmektedir.

Ankete katılan öğrencilerin en çok 21–23 yaş aralığında olduğu görülmektedir.

Örneklem grubunun % 29,3’ünü Rekreasyon Eğitimi öğrencileri, % 28,0’ını Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, % 23,6’sını Spor Yöneticiliği öğrencileri oluştururken Antrenörlük Eğitimi öğrencilerinin % 19,1’lik bir değer aldıkları görülmektedir. (Tablo – 3)

Öğrencilerin haftalık ders saatlerine ilişkin veriler değerlendirildiğinde en çok oranı % 53,8 ile haftada 18–25 saatleri arasında derse girenlerin aldığı görülmektedir.

Günlük ortalama boş zamanları belirten tablo incelendiğinde öğrencilerin % 44,4’nün 3-4 saat boş zamanı olduğu görülmektedir. (Tablo – 6)

Eroğlu, Üniversitelerdeki Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanlıklarının Yönetim Yapısı ve İşlevliği ile ilgili çalışmasında günlük 3- 4 saat boş zaman oranını % 45,4 ile en yüksek değer olarak bulmuştur. (Eroğlu, 2001)

Yazıcı'nın Üniversite Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Anlayış ve Alışkanlıkları Üzerine Karşılaştırmalı Araştırmasında öğrencilerin günlük boş zamanları yine % 45,2 ile 3-4 saat olarak en yüksek oranı almaktadır. (Yazıcı, 1998)

Tablo -7 incelendiğinde öğrencilerin % 67,1'inin rekreasyon faaliyetlerine istedikleri ölçüde katılmadıkları görülmektedir.

Tablo-7'de rekreasyon faaliyetlerine istediği ölçüde katılmadığını belirten öğrencilerin rekreasyon faaliyetlerine istedikleri ölçüde katılmama nedenleri incelendiğinde elde edilen veriler ışığında en çok oranı bulunulan çevrede tesis – araç gereç olmaması almaktadır. (% 23,0) Bu seçeneği yakın oranlarla çevre rekreasyon faaliyetlerine uygun değil (%17,1), ekonomik gücüm yok (% 16,1), eşlik edecek arkadaşım yok (% 16,1) ve yönlendiren kimse yok (% 15,2) seçenekleri izlemektedir.

Öğrencilerin en sık yaptıkları rekreasyon faaliyetleri incelendiğinde ilk üç sırayı % 17,2 ile müzik dinleme, % 15,8 ile kitap okuma ve % 13,1 ile bilgisayar ve internet gibi pasif rekreatif faaliyetlerin aldığı görülmektedir. Spor yapma ise % 12,3 ile dördüncü sırada yer almaktadır. Süzer'in (1997) araştırmasında kitap okuma % 22,7 ile ilk sırada yer almakta, müzik dinleme de % 14,4 ile onu izlemektedir.

Pulur (----), öğretim elemanlarının ve idari personelin boş zamanlarının sporla değerlendirme eğilimlerini araştırdığı çalışmasında kitap, dergi vb. okuma % 22,3 ile en çok oran olarak bulunmuştur.

Öğrencilerin tenise olan ilgi düzeylerine bakıldığında ilgilenmeyenlerin oranı % 32,0 ile en yüksek oran olarak görülmektedir. İlgili olanlar arasında en çok oranı % 29,3 ile yalnızca izleyici olduğunu belirtenler almaktadır. Bayan öğrencilerde en yüksek oran % 35,8 ile izleyici olanlara aitken erkek öğrencilerde ilgilenmediği belirtenlerin oranı en yüksek durumda bulunmaktadır. (% 44,8)

Süzer (1997) tenise aktif katılan erkek öğrenci oranını % 11,5, bayan öğrenci oranını ise % 3,5 bulmuştur. İzleyici erkek öğrenci oranı % 32,5 iken, bayan öğrencilerin oranı % 48,6 olarak tespit edilmiştir.

Pulur'un (----), araştırmasında tenise katılım değeri % 2,1 olarak bulunmuştur.

Tablo – 11'de örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin masa tenisine gösterdikleri ilgi düzeyleri sonuçlarına göre, ilgilenmediğini belirtenlerin oranı % 50,7 ile ilk sırayı almaktadır.

Arslan'ın (1996) öğrencilerin yurttaki katıldıkları etkinlik türleri ile ilgili bulgularında masa tenisi % 5,8 bir paya sahiptir.

Öğrencilerin badmintonu gösterdikleri ilgi düzeyi de tenis ve masa tenisi ile paralellik taşımakta ve ilk sırayı yine ilgilenmeyenlerin aldığı görülmektedir. (% 68,9)

Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin % 64,4'ü üniversitede boş zamanların değerlendirilmesine yardımcı imkânların olmadığını belirtmektedir.

Eroğlu (2001) araştırmasında benzer bir soruyu beş farklı üniversitede sorgulamıştır. Farklı üniversitelerdeki öğrenciler (Muğla Üniversitesi % 46,5, Ege Üniversitesi % 34,4, Dokuz Eylül Üniversitesi % 40,6, Celal Bayar Üniversitesi % 35,3, Balıkesir Üniversitesi % 48,3) en çok oranlarda üniversitelerinde yardımcı imkân ve ortam olmadıklarını belirtmişlerdir. Oranların araştırmamızdaki değerlerden daha düşük olduğu görülmektedir.

Öğrencilerin % 46,2' si üniversitenin gerekli koşulları sağlaması durumunda tenise aktif katılımcı olarak ilgi göstereceklerini belirttikleri görülmektedir. (Tablo – 14) % 32,9'luk bir oran da hem katılımcı hem de izleyici olarak ilgi duyabileceğini dile getirmektedir. Bayan öğrencilerin 54,2'sinin aktif katılımcı olarak ilgilenebileceklerini söylemeleri göze çarpmaktadır.

Üniversite gerekli koşulları sağladığında öğrencilerin % 37,3'ü masa tenisi ile ilgilenmeyeceğini belirtmektedir. Aktif katılımcı olmak isteyenlerin oranı % 26,7 ve hem katılımcı hem de izleyici olarak ilgilenirim diyenlerin oranı % 24,9'dur.

Öğrencilerin % 54,7'sinin badminton ile ilgilenmeyeceği görülmektedir. Aktif katılımcı olmak isteyenler % 18,7 oranında görülürken hem katılımcı hem de izleyici olarak ilgilenilebilir diyen öğrencilerin oranı % 16,9 olarak tespit edilmiştir.

Üniversite gerekli koşulları sağladığı takdirde üç branşta da aktif katılımcı olmak isteyenlerin oranında önemli artışın meydana geldiği, izleyici olduğunu ve ilgilenmediğini belirtenlerin oranında ise düşüş gerçekleştiği görülmektedir.

Öğrencilerin % 67,1'nin boş zamanlarını istediği ölçüde değerlendiremediği, % 64,4'ünün üniversitede boş zamanların değerlendirilmesinde yardımcı imkanların olmadığı konusunda birleştiği ve boş zaman değerlendirememesi gerekçesi olarak en çok oranla, bulunduğu çevrede tesis araç- gereç olmamasını işaret etmeleri (% 23,0) kampus rekreasyonu programına duyulan ihtiyacın birer göstergesi durumundadır.

Arslan (1996) çalışmasında rekreasyonun akademik başarıya etkisinin ne olacağını sormuş ve % 86,4'lük bir öğrenci kitlesi akademik başarıyı arttıracaklarını belirtmiştir.

Kampus rekreasyonu programları gelişen, çağdaş üniversiteler için bir gerekliliktir. Öğrencilerin boş zaman aktiviteleri olarak daha çok pasif aktiviteleri tercih ettikleri Tablo – 9'dan anlaşılmaktadır. (Müzik dinleme % 17,2, kitap okuma % 15,8, bilgisayar ve internet 13,1) Öğrenciler üniversitenin aktif rol oynaması durumunda raket sporlarına aktif olarak katılmak isteyeceklerini belirtmektedirler.

Eroğlu'nun (1991) çalışmasındaki beş üniversitede de sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler yüksek oranlarla kısmen yeterli bulunmaktadır. (Muğla Üniversitesi % 46,5, Ege Üniversitesi % 58,1, Dokuz Eylül Üniversitesi % 59,4, Celal Bayar Üniversitesi % 56,9, Balıkesir Üniversitesi % 41,4),

Rekreasyon ve spor tesislerinin hizmet üretmesinde stratejik planlama önem kazanmaktadır. Rekreasyon ve spor tesislerinin sağlıklı işletilmesi sonucu, bireysel, toplumsal, ekonomik ve çevresel bir çok yararı olacaktır (Daly J., 2000).

Rekreasyonun hissettirdikleri insanlar için önem taşımaktadır. Öğrenciler ders dışındaki zamanlarını değerlendirebilecekleri tesisleri ve rekreasyon programları sayesinde kendilerini iyi hissedeceklerdir. Sportif ve sosyal organizasyonlar planlanacağı tesisler üniversiteler kampüsleri içerisinde hızla çoğalmalı ve sistematik bir işletme anlayışı hızla başlatılmalıdır.

Kaynaklar

1. ARSLAN, S. (1998), **Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna Bağlı Yurtlarda Kalan Bayan Öğrencilerin Rekreasyon Sorunları Üzerine Bir Araştırma**, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 1996
2. BAKIR, M. (1993), **Rekreasyon**, Marmara Üniversitesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 1993
3. CARLSON, E. R., DEPPE, TEODORE, R., MACLEAN, J. R. (1972), **Recreation In American Life**, Wadsworth Publishing Company, California, USA, 1972
4. DALY J., (2000), **Recreation and Sport Planning and Design**, Human Kinetics, Page:(2-3)
5. EROĞLU, M (2001), **Üniversitelerdeki Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanlıklarının Yönetim Yapısı ve İşlevliği**, Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 2001.
6. KARAKÜÇÜK, S. (1995), **Rekreasyon**, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Ankara, 1995

7. KRAUS, G. R., CURTİS J. E.(1973), **Creative Managemant In Recreaiton And Parks**, The Mosby Company, St. Louis, Toronto, London, 1982
8. MEANS, J. E. (1973), **Intramurals their Organization and Administration**, Prentice Hall, Inc., Englewood Cliffs, USA, 1973
9. PULUR, A.(----), **Üniversitede Görev Yapan Öğretim Elemanları ve İdari Personellerin Boş Zamanlarının Sporla Değerlendirme Eğilimlerinin Araştırılması (Kırıkkale Örneği)**, Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Ankara
10. SÜZER, M.(1997), **Üniversite Öğrencilerinin Sosyal ve Ekonomik Özelliklerine Göre Boş Zaman Faaliyetlerini Değerlendirme Biçimleri**, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 1997
11. YAZICI, M.(1998), **Üniversite Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Anlayış ve Alışkanlıkları Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma**, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1998